1958

ମାର୍ଚ୍ଚ 19

ବାଲ ସୁବ୍ରମଣ୍ୟ ରାଜାରାମ

ବନାମ

ବି. ସି. ପାଟିଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ଜାଫର ଇମାମ, ସୁବ୍ବା ରାଓ ଏବଂ ଭିଭିଆନ୍ ବୋଷ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ମଜୁରୀ- ଯଦି ଏଥିରେ ବୋନସ ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଏ-ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ (IV/1936), ଧାରା 2 (vi), 15 ।

ବମ୍ବେର ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତ ଟାଟା ମିଲସ୍ ଲିମିଟେଡ଼ର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ମାନଙ୍କୁ 4 ½ ମାସର ମଜୁରୀ ସହିତ ସମାନ ବୋନସ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ମିଲସ୍ ରେ ଆଉ କାମ କରୁ ନାହାଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଏକକାଳୀନ ବୋନସ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏପରି ମାମଲାରେ ମିଲସ୍ ପରିଚାଳକଙ୍କ ନିକଟରେ ଲିଖିତ ଦାବି କରାଯିବା ଉଚିତ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଦାବି କରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଦେୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେହି ତାରିଖ ପରେ ଆବେଦନ କରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଦେୟ ଦେବାକୁ ମନା କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଦେୟ ଦେବାକୁ ମନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ମଜୁରୀ ଦେୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ମିଲସ୍ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ମିଲସ୍ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯାହା ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ ଏକ ବିଚାର ବିଭାଗର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା :

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବୋନସ, ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (vi) ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ମଜୁରୀ ନଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନଥିଲା । ଯଦିଓ ଏପରି ବୋନସ୍ ପାରିଶ୍ରମିକ ଥିଲା, ଏହା ଧାରା 2 (vi) ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ସ୍ପଷ୍ଟ କିମ୍ବା ନିହିତ ପୂରଣ ଉପରେ ଦେୟ ପାରିଶ୍ରମିକ ନଥିଲା ।

ଏଫ୍. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ହେଇଲଗର୍ସ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ବନାମ ଏନ୍. ସି. ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, [1949] F.C.R. 356, ଅନୁସରଣ କରାଗଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 35 & 36/1954 ।

ବିବିଧ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 302/1951 ଏବଂ 303, 304 ଓ 305/1951ରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଏହାର ଦେୱାନୀ ମୂଳ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଉକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1952 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 24 ତାରିଖର ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 34 ଏବଂ 35/1952ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1952ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 28 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ଆର୍. ଜେ. କୋଲହା, ବି. ନାରାୟଣସ୍ୱାମୀ, ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଏସ୍. ଏନ୍. ଆଣ୍ଡଲେ ଏବଂ ରାମେଶ୍ୱର ନାଥ* ।

C.A. 35ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଏବଂ C.A. 36ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 5ରେ ପକ୍ଷରୁ ଭାରତର ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ *ଏଚ. ଏନ. ସନୟାଲ, ଏନ. ପି. ନାଥୱାନୀ* ଏବଂ *ଆର. ଏଚ. ଢେବର* ।

C. A. 35ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ଏବଂ C. A. 36.ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2-4 ପକ୍ଷରୁ *ଡି. ଏଚ୍. ବୁଚ୍ ଏବଂ ନୌନିତ୍ ଲାଲ* ।

1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 19 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୋଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଏହି ପିଟିସନଗୁଡ଼ିକ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ସେଟିଓରାରିର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।

ଆବେଦନକାରୀ ଟାଟା ମିଲସ୍ ଲିମିଟେଡ଼ର ପରିଚାଳକ, ଯିଏକି ବମ୍ବେରେ ବୟନ ସାମଗ୍ରୀର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରେ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ, 1936 ଅନୁଯାୟୀ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦାୟୀ ଅଟେ ।

ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ସମୟରେ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ଥିଲେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ । ଷଷ୍ଠ ଉତ୍ତରଦାତା ହେଉଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ । ଏହି

1958
ବାଲ ସୁବ୍ରମଣ୍ୟ ରାଜାରାମ
ବନାମ
ବି. ସି. ପାଟିଲ୍ ଏବଂଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୋଷ

ଅଧିନିୟମର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଦାୟିତ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ, ଚତୁର୍ଥ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଉତ୍ତରଦାତା ହେଉଛନ୍ତି ମିଲସ୍ ର କର୍ମଚାରୀ ।

1948 ମସିହା ପାଇଁ ବୋନସ୍ ପାଇଁ ମିଲସ୍ ର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଦାବି କରିବାକୁ ନେଇ ଏକ ବିବାଦ ଉପୁଜିଥିଲା । ଏହାକୁ ବମ୍ବେସ୍ଥିତ ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ 1949 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 23 ତାରିଖରେ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଇଥିଲେ, ଏବଂ କିଛି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହିତ ସାଢେ ଚାରି ମାସର ମଜୁରୀ ସମାନ ବୋନସ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହାର କେବଳ ଷଷ୍ଠ ଏଠାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାର:

"ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବୋନସ୍ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ଦେୟ ତାରିଖରେ ମିଲ୍ କାମରେ ନାହାଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ 30 ନଭେମ୍ବର, 1949 ସୁଦ୍ଧା ଏକକାଳୀନ ଦେୟ ଦିଆଯିବ । "ଏପରି ମାମଲାରେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ମିଲର ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ଲିଖିତ ଦାବି କରାଯିବା ଉଚିତ ।"

ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକରମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଦାବି କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଦେୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତୃତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଦେୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ ବହୁତ ପରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହୋଇନଥିଲା ।

ଏହା ପରେ ତୃତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା, ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

1949 ମସିହା ପାଇଁ ବୋନସ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ, ଚତୁର୍ଥ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାନ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତ ଦୁଇ ମାସର ମଜୁରୀ ସହିତ ସମାନ ବୋନସ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଷଷ୍ଠ ସର୍ତ୍ତରେ ତାରିଖକୁ ଡିସେମ୍ବର 31, 1950 ବୋଲି ରଖିଥିଲେ ।

ଏହି ସମୟ ସୁଦ୍ଧା ଶ୍ରମ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକରଣଗୁଡ଼ିକ ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଆସିଥିଲା, ତେଣୁ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ବମ୍ବେର ଶ୍ରମ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକରଣରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନଗୁଡିକ ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ କାଏମ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ପରେ, ମାମଲାଟି ସମାନ ଢାଞ୍ଚା ଅନୁସରଣ କଲା । ଡିସେମ୍ବର 31,1950 ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା 2,4 ଏବଂ 5 ସେମାନଙ୍କର ବୋନସ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ମିଲସ୍ ଦେୟ ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେଲା ଏବଂ ଏହି ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମଜୁରୀ ଦେୟ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କଲେ ।

ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଦାବି, ଅର୍ଥାତ୍ 1948 ମସିହା ପାଇଁ ତୃତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବୋନସ ପାଇଁ ଦାବି ଏବଂ 1949 ମସିହା ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ, ଚତୁର୍ଥ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବୋନସ ପାଇଁ ଦାବି, ଏକତ୍ର ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀ ଦୁଇଟି ଆଧାରରେ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ । ସେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଅଧିକାରିତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲେ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେଉଁ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ 30 ନଭେମ୍ବର, 1949 ରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ପୂରଣ ହୋଇନଥିଲା, ତେଣୁ ବୋନସ ପାଇଁ ଦାବି କରିବା ମିଥ୍ୟା ନଥିଲା ।

ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଗୁଣାବତ୍ତା ଉପରେ ଶୁଣିବା ପରେ, ବିଭିନ୍ନ ଦାବିଗୁଡ଼ିକର ଡିକ୍ରି ନେବାପାଇଁ ଏହାର ଅଧିକାରିତା ରହିଛି ।

ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଜେ. କୋୟାଜୀ ଶୁଣିଥିଲେ ଏବଂ ବରଖାସ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ତା'ପରେ ସେହି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଭଗୱତୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 11,1952 ତାରିଖରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ମାମଲାରେ ସେମାନଙ୍କର ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ଏବଂ, ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରେ, ଅଧିକ ଯୁକ୍ତି ଶୁଣିବା ବିନା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା, କାରଣ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଓକିଲ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ, ମାମଲାଟି ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ତା'ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏଠାରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପାଇଁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । 1953

ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 2 ତାରିଖରେ ପ୍ରଧାନ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଚଗଲା ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦୀକ୍ଷିତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ, ଆମକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡିବ ଯେ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଖରେ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାରିତା ଥିଲା କି । ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଯେ ଏହି ବୋନସଗୁଡ଼ିକ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (vi) ରେ ଥିବା ପରିଭାଷାର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ "ମଜୁରୀ" କି ।

କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅଧିକାରିତାର ପରିସର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଶୁଣାଯିବ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ ।

(1) ମଜୁରୀରୁ ହ୍ରାସରୁ ଉପୁଜିଥିବା ସମସ୍ତ ଦାବିଗୁଡିକ, ଏବଂ

(2) ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ଦାବିଗୁଡିକ ।

ତେଣୁ, ଯଦି ଏହି ବୋନସଗୁଡ଼ିକ ଅଧିନିୟମର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ "ମଜୁରୀ" ନହୁଏ, ତେବେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ରହିବ ନାହିଁ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (vi) ରେ "ମଜୁରୀ" ର ପରିଭାଷା ଦୀର୍ଘ ଏବଂ ଜଟିଳ, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଥିବା ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଛାଡି ଦେଲେ, ଯାହା ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖିତ -

" 'ମଜୁରୀ' ଅର୍ଥ ସମସ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ...... ଯାହା, ଯଦି ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ସ୍ପଷ୍ଟ କିମ୍ବା ନିହିତ ପୂରଣ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ନିୟମିତ ଉପସ୍ଥିତି, ଭଲ କାମ କିମ୍ବା ଆଚରଣ କିମ୍ବା ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା, ଏହି ନିଯୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଏପରି ନିଯୁକ୍ତିରେ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦେୟ ହେବ, ଏବଂ ଏଥିରେ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାରର କୌଣସି ବୋନସ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯାହା ଏପରି ଦେୟ ହେବ ଏବଂ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର ସମାପ୍ତି ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଯେକୌଣସି ପରିମାଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ...... " ।

ଏବଂ ତା'ପରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିବା ପାଞ୍ଚଟି ବିଷୟ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି ।

ଏବେ, ଏହି ଖଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ଧାରାକୁ ବିଚାର କରନ୍ତୁ । “ 'ମଜୁରୀ' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସମସ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ, " ବୋନସ ଏକ ପାରିଶ୍ରମିକ କି ? ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଏହା ହେଉଛି ତାହା । ପାରିଶ୍ରମିକ ହେଉଛି "ଦେୟ"ର ଏକ ଅଧିକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସଂସ୍କରଣ ଏବଂ ଦେୟ ହେଉଛି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରତିଦାନ ଅଟେ ।

ଏବେ ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବରେ ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ପାଇଁ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେହି ଅର୍ଥରେ ପାରିଶ୍ରମିକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ; ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, କିଛି କମ୍ପାନୀରେ ଜଣେ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ବୋନସ୍ ଅଛି, ଏବଂ ଏକ ଜୀବନ ବୀମା ବୋନସ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ସେହି ପ୍ରକାରର ବୋନସ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରାଯାଇନାହିଁ, କାରଣ ପରିଭାଷାରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାରର ପାରିଶ୍ରମିକ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରାଯାଇଛି ତାହା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

"ତାଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଏପରି ନିଯୁକ୍ତିରେ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ।"

ତେଣୁ, ଏହି ପରିଭାଷା ଯେଉଁ ପ୍ରକାରର ବୋନସ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରେ, ତାହାମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବା କିମ୍ବା କରାଯାଇଥିବା କାମ ପାଇଁ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅଟେ । ତଦନୁସାରେ, ଏହା ଏକ "ପାରିଶ୍ରମିକ" ଏବଂ ପରିଭାଷାରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରର ସମସ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ, ଆମର ମତ ଯେ ଏଠାରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକାରର ବୋନସ୍ ସେହି ଖଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଆସେ, ଯାହା କୁହେ ଯେ ଏହା "ପାରିଶ୍ରମିକ" ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହା ପରେ ଏକ ଖଣ୍ଡ ଥାଏ, ଯାହା ପାରିଶ୍ରମିକର ପ୍ରକାରକୁ ସୀମିତ କରେ, କାରଣ, ଯଦିଓ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ "ସମସ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ", ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଏହାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖଣ୍ଡରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରର ସମସ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକରେ ସୀମିତ କରେ, ଅର୍ଥାତ୍, ପାରିଶ୍ରମିକକୁ ।

"ଯାହା ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସ୍ପଷ୍ଟ କିମ୍ବା ନିହିତ ପୂରଣ ହେଲେ, ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ହେବ ।"

ଏବେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ପରିଭାଷା ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିବା ଏହି ପ୍ରକାରର ବୋନସ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ *ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ଏକ ଖଣ୍ଡ ଭାବରେ* ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ବୋନସ ହେବ କି । ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଏହା ଅଟେ, ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ।

1958
ବାଲ ସୁବ୍ରମଣ୍ୟ ରାଜାରାମ ବନାମ ବି. ସି. ପାଟିଲ୍ ଏବଂଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୋଷ

ଯଦି ଆମେ "ବୋନସ୍" କୁ "ପାରିଶ୍ରମିକ" ସହିତ ସମାନ କରିବା, ତେବେ ପରିଭାଷା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିଥାଏ ଯେ ବୋନସ୍ ଏପରି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ "ଯଦି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ହୁଏ", ଅର୍ଥାତ୍, ଯଦି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ନ ହୁଏ, ତେବେ ଏହା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ଆମେ ଏକ ସ୍ଥିତି ବୁଝିପାରିବା, ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ବିଧାନ ଘୋଷଣା କରେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ; ସମାନ ଭାବରେ, ଆମେ ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ମନନ କରିପାରିବା ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ହେଲେ ଏକ ପୃଥକ ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଚୁକ୍ତିନାମା ଦ୍ୱାରା ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିୟୋଜିତ ହୁଅନ୍ତି, ଯାହା ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ଅଂଶ ନୁହେଁ । ଯେକୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହି ବିଷୟଟି ପରିଭାଷାର ଏହି ଅଂଶ ମଧ୍ୟରେ ଆସେ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏପରି କୌଣସି ଉପାୟ ଦେଖିପାରୁନାହୁଁ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ବୋନସ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ ଯଦି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏହି ଦୁଇଟି ମାମଲା ବାହାରେ ପୂରଣ ହୁଏ (ଯଥା, ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ, କିମ୍ବା ଏକ ପୃଥକ ଚୁକ୍ତି ଯାହା ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ଅଂଶ ନୁହେଁ), ତେବେ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କିମ୍ବା ନିହିତ ଏକ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଯୋଗୁଁ ଏହା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ । ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯଦି ଏପରି ମାମଲା ଅଛି, ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ, କାରଣ ଏଠାରେ ବୋନସ୍ ଏକ ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତର ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ କେବଳ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ, ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ପୂରଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ସହିତ ଏହାର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ।

ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, ତେବେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତ ବୋନସ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବ, ତେଣୁ ଏହି ବିଷୟ ପରିଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ଆସେ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଆସେ କି ? ଏକ ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତ ବୋନସ୍ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଚାର ନେଇପାରୁଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଯେ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସମସ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଯଥାସମ୍ଭବ ଭାବରେ ପୂରଣ ହୋଇଛି କି ଏବଂ ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ଏପରି ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିପାରନ୍ତି ଯେଉଁଠାରେ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ହୋଇନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏପରି ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଏହାର ଅଧିକାର ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ଉପରେ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ନୁହେଁ, ଯେତେବେଳେ

ପରିଭାଷା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ବିଷୟ ଅଟେ । ତେଣୁ, ଯଦିଓ ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଯଥାର୍ଥ ପୂରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଏକ କାରଣ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ପୂରଣ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଯୋଗୁଁ ଏବଂ ଏହାର ସମାଧାନ ପାଇଁ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ପରିଭାଷାଟିର ଆଉ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ (ଗୋଟିଏ ଖଣ୍ଡ ବ୍ୟତୀତ) କାରଣ, ଯଦିଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଏ, ଆମେ ଯେଉଁ ଖଣ୍ଡ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରିଛୁ ତାହା ଏଠାରେ ଥିବା ଏକ ପ୍ରକାରର ବୋନସକୁ ବାଦ ଦେବ, ଅର୍ଥାତ୍, ଏକ ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବୋନସ ।

ଆମେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ଖଣ୍ଡକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ବାକି ଅଛି ତାହା ହେଉଛି:

" ଏବଂ ଏଥିରେ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାରର କୌଣସି ବୋନସ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯାହା ଏପରି ଦେୟ ହେବ । ”

ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ଏବଂ ଯେକୌଣସି ବୋନସ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ନିଜେ ସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ବୋନସ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ କେବଳ "ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ" ସହିତ ଜଡିତ ଏବଂ "ବୋନସ" ସହିତ ନୁହେଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ "ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାରର" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କେବଳ "ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚାଳନା କରେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ "ବୋନସ୍" ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ, ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ଖଣ୍ଡ "ଏବଂ ଏଥିରେ ଯେକୌଣସି ବୋନସ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ" ଦୁଇଟି ପୃଥକ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସୂଚିତ କରିବ, ଯଥା,

(1) ବୋନସ ଏବଂ

(2) ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ । ଆମ ମତରେ, ଏହି ଖଣ୍ଡର ଅର୍ଥ ହେଉଛି -

1958
ବାଲ ସୁବ୍ରମଣ୍ୟ ରାଜାରାମ ବନାମ ବି. ସି. ପାଟିଲ୍ ଏବଂଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୋଷ

(1) "ବୋନସ୍ .... ଯାହା ଏତେ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ହେବ", ଏବଂ

(2) " ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ଯାହା ଏପରି ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ହେବ ।

"ଯଦି ତାହା ଠିକ୍, ତେବେ "ଯାହା *ଏତେ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ହେବ*" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଆମକୁ ପରିଭାଷାର ପୂର୍ବ ଭାଗକୁ ଫେରାଇ ଆଣିଥାଏ ଏବଂ ଆମେ ଏହି ସ୍ଥିତିରେ ପହଞ୍ଚିଥାଉ ଯେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ଖଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବୋନସ୍ ହେଉଛି ସେହି ପ୍ରକାରର ଯାହା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ହେବ "ଯଦି ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ, ସ୍ପଷ୍ଟ କିମ୍ବା ନିହିତ, ପୂରଣ ହୁଏ ।"

ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଆଉ ଏକ କାରଣ ଅଛି । ଏହି ପରିଭାଷାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ "ମଜୁରୀ" ଅର୍ଥ ହେଉଛି ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ହେବା ପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ପାରିଶ୍ରମିକ । ତେଣୁ, ତାହା କିଛି ନିଶ୍ଚିତ । ଜଣେ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିଥାଏ ଯେ ଯଦି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ହୁଏ, ତେବେ ବୋନସ୍ ଦେୟ କରାଯିବ । ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ସଠିକ୍ ପରିମାଣ ଏବେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ହେବା ମାତ୍ରେ ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ, ଏହା ଏକ ବିଷୟ ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, କିମ୍ବା ପ୍ରକୃତରେ, କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ଯଦି ଚୁକ୍ତିନାମା ବହୁତ ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ତାହା ଏପରି ମାମଲା ନୁହେଁ, ଯେତେବେଳେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ, କାରଣ ସେଠାରେ ପୂର୍ବରୁ କହିବା ଅସମ୍ଭବ ଯେ ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ କି ନାହିଁ; ପ୍ରକୃତରେ, ଚୁକ୍ତିନାମା ହୋଇଥିବା ସମୟରେ, ଏପରି ଦାବି ଆଦୌ କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ ତାହା କହିବା ଅସମ୍ଭବ କାରଣ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୋନସ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ମତଭେଦ ଆବଶ୍ୟକ ଭାବରେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦର କାରଣ ହେବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତ କୌଣସି ଚୁକ୍ତିନାମାଠାରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ଏକ ବୋନସ୍ ପ୍ରଦାନ କରେ, ଏହା କେବଳ ସେତେବେଳେ କରିଥାଏ ଯଦି ବୋନସ୍ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଏକ ଉପଲବ୍ଧ ବଳକା ଥାଏ ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ପରିମାଣ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ବଳକା ପରିମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ତେଣୁ, ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା, ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ବିଷୟ ନୁହେଁ ।

1958
ବାଲ ସୁବ୍ରମଣ୍ୟ ରାଜାରାମ ବନାମ ବି. ସି. ପାଟିଲ୍ ଏବଂଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୋଷ

ଏଫ୍.ଡବ୍ଲୁ ହେଲଗର୍ସ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ବନାମ ଏନ.ସି. ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ (1) *ମାମଲାରେ,* ମହାସଂଘୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ, ନିଯୁକ୍ତି ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ନଥିବା ଏପରି ବୋନସ୍ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (vi) ରେ "ମଜୁରୀ" ର ପରିଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ଆସୁନାହିଁ, ଯେପରି ଏହା 1957 ରେ ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା । ଆମେ ଏଠାରେ ପୁରୁଣା ପରିଭାଷା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ପରିଭାଷା ସହିତ ନୁହେଁ, ତେଣୁ ଆମ ମତରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା, ସେହି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ରହିଛି ।

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ *ହେଲଜର୍ସଙ୍କ ମାମଲାରେ* (1) କୌଣସି ବୋନସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ କୌଣସି ନିଶ୍ଚିତ ପରିମାଣ ନଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ଗୋଟିଏ ଅଛି, କିମ୍ବା ଏକ ନିଶ୍ଚିତ ପରିମାଣ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା କେବଳ ସେହି ଆଧାର ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା, ଯାହା ଉପରେ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେୟକୁ "ମଜୁରୀ" ପରିଭାଷା ଅଧୀନରେ ଆଣିବା ପାଇଁ, ଦୁଇଟି ଆଧାର ଆବଶ୍ୟକ -

" (1) ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି, ଏବଂ

(2) ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଯାହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ କେବେ ରାଶି ଦେୟ ହେବ ";

ଏବଂ ସେମାନେ କହିଲେ -

"ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥାଏ, ତେବେ ଏହି ପରିଭାଷା ଏପରି ଦେୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ ନାହିଁ ।"

"ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ବୋନସ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।"ତେଣୁ, ସଂଘୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ "ମଜୁରୀ" ନୁହେଁ ।

1957ମସିହାରେ ପରିଭାଷା ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବେ ଯୋଡାଯାଇଥିଲା :

' 'ମଜୁରୀ' ଅର୍ଥ....................ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

(1) [1949] F.C.R. 356,360.

1958
ବାଲ ସୁବ୍ରମଣ୍ୟ ରାଜାରାମ
ବନାମ
ବି. ସି. ପାଟିଲ୍ ଏବଂଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୋଷ

....

(c) ନିଯୁକ୍ତି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଯେକୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ (ବୋନସ୍ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନାମରେ ହେଉ)

....

କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ -

(1) ଯେକୌଣସି ବୋନସ୍ (ଲାଭରେ ନିହିତ ଅଂଶ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା), ଯାହା ନିଯୁକ୍ତି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ ପାରିଶ୍ରମିକର ଅଂଶ ନୁହେଁ ......"

ଯଦି ଆଇନଟି ପୁରୁଣା ପରିଭାଷା ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନାବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାନ୍ତା; ଏହା ମଧ୍ୟ କହିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଯେ 1949 ମସିହାରେ ସଂଘୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନ୍ୟଥା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିବାରୁ ଅନେକ ସତର୍କତା ଦ୍ୱାରା ଏହି ଖଣ୍ଡ ଯୋଡା ଯାଇଥିଲା । ଏହି ସଂଶୋଧନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏବଂ ସଂଘୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ଭିନ୍ନ ମତ ରଖିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଭାବୁନାହୁଁ, ବିଶେଷକରି ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ନିଷ୍ପତ୍ତିଟି ସଠିକ ଥିଲା ।

ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ ସଂଘୀୟ ନ୍ୟାୟଳୟର ରାୟକୁ ପୃଥକ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ କାରଣ ସେଠାରେ କୌଣସି ବୋନସ ଘୋଷଣା କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ କୌଣସି ନିଶ୍ଚିତ ପରିମାଣ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ, ଯେପରି ଆମେ ସୂଚାଇଛୁ, ନିଷ୍ପତ୍ତିର *ଅନୁପାତ* ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଏବଂ ସେ ଯାହାବି ହେଉ, ସେମାନଙ୍କ ନିଷ୍କର୍ଷଠାରୁ ଆମର ମତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଅଟେ ।

ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ କାରଣ, ଯଦି "ମଜୁରୀ" ର ପରିଭାଷା, ଯେପରି ଏହା ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା, ଏଠାରେ ଆମ ପାଖରେ ଥିବା ପ୍ରକାରର ଏକ ବୋନସକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟାପକ ନୁହେଁ, ଯଥା, ଏକ ଶିଳ୍ପ ଅଦାଲତର ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ, ତେବେ, ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନଥିଲା ।

1958
ବାଲ ସୁବ୍ରମଣ୍ୟ ରାଜାରାମ ବନାମ ବି. ସି. ପାଟିଲ୍ ଏବଂଅନ୍ୟମାନେ
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବୋଷ

ଆବେଦନକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ବିଦ୍ୱାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡିକ ଏବଂ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଡିକ୍ରିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । ଏଠାରେ ଖର୍ଚ୍ଚର କେବଳ ଗୋଟିଏ କିତା ରହିବ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ, ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।